

Chapter 1: Revelation in Text

Ze'ev Wolf of Zhitomir, Or ha-Me'ir, shavu'ot

We offer the blessing on Torah study in the present tense rather than past because the Torah is still being given... Even one's study of Torah on a certain day cannot be compared to that of a different day, as is known to the wise, and obviously it cannot be compared to receiving the Torah with the assembly of Israel from one year to the next. So, too, with each individual person, the flavor (*ta'amo*) and scent (*reibo*) changes from day to day and from year to year. An enlightened individual who wishes to approach the sacred must feel this personal quality (*le- bargish bi- vekhinat 'atmo*).

אנו מברכין ברכות התורה לשון הווה ולא נתן לשון עבר, מורה היות שנותן עוד את התורה, וכל אחד מישראל לערך בחינתו והכנתו מפסח לעצרת לקבלת התורה, כמו כן מקבל הארת התורה מחדש, עתה שחוזר למציאות הראשון, וגדולה מזה אפילו לימוד תורתו של אדם שלומד היום, אינו דומה ליום חבירו כידוע למשכיל, ופשיטא שאינו דומה לבחינת קבלות התורה בכללות עם ישראל של שנה אחד לשנה אחרת, ואפילו בכל אדם פרטי, נשתנה טעמו וריחו בבחינת קבלתו את התורה משנה לשנה, כל ימי חיים חיותו, וכל זאת צריך המשכיל הרוצה לגשת אל הקודש, להרגיש בבחינת עצמו

Ze'ev Wolf of Zhitomir, Or ha-Me'ir, shavu'ot

Y-H-W-H said to Moses: Behold I will come to you in a thick cloud, so that the people will listen when I speak to you (Ex. 19:9).

In *Parashat Va-Ethanan* it says: **I stood between Y-H-W-H and you at that time to tell you the word of Y-H-W-H, for you feared the fire and did not ascend the mountain, saying: I am Y-H-W-H your God ... (Deut. 5:5-6).**

This means as follows: Moses our Teacher had so purified and clarified his own bodily self that God could have shown him the power of Torah with full clarity, without any "garbing" or diminution of intensity. Our sages were stirred to comment on the verse

"He is the most faithful of all My house" (Num. 12:7, referring to Moses) that he knew the permutations of letters by which heaven and earth had been created. He had the ability within his hands to create worlds, but nevertheless "he

ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך... (שמות יט:ט).

אנכי עומד בין ה' וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ה' כי יראתם מפני האש ולא עליכם בהר לאמר: אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים... (דברים ה:ה-ו).

והכוונה כי הנה בודאי נגד זיכוכ ובהירות גופו של משה רבינו, בודאי היה יכול הקדוש ברוך הוא להראות עוצם בהירות התורה בלי שום בחינת התלבשות וצמצומים, וכאשר מצינו לרז"ל שנתעוררו על פסוק "בכל ביתי נאמן הוא" (במדבר יב:ז), שמשה רבינו ע"ה ידע אותן הצירופים שעמהם נבראו שמים וארץ. ויכולת בידו לברוא כל העולמות, ועם כל זה "בכל ביתי נאמן הוא".

ואם כן למה הלביש הקדוש ברוך הוא אור בהירות התורה בספורי מעשיות, עד שנעשה עתה כאשר ידבר איש אל רעהו? וכמו שכתבתי לעיל פירוש הפסוק "ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו" (שמות לד:יא), והכוונה עוצם בהירות התורה הלביש הקדוש ברוך הוא "פנים אל פנים". ובאמת יש שבעים פנים לתורה, ושם במקומה היה אור בהיר רק שמות קדושים, וכללותם אינה רק שם הגדול וקדוש הוי"ה ב"ה. ולכן נקרא "פקודי ה'" (תהילים יט:ט), שכללות וסיפורים פקודה וגנוזה בשם הוי"ה ב"ה, והלביש אותה כל כך

was the most faithful of all My house” [i.e. he did not use his potentially magical powers].

But if that is the case, why did the blessed Holy One dress up the brilliant light of Torah in stories, until it became something like tales one person would tell another?

Elsewhere I have commented on the verse:

“Y-H-W-H spoke to Moses face to face, like one [person] would speak to another” (Ex. 33:11).

This means that God garbed the powerful light of Torah in “face” after “face.” There are in fact seventy “faces” of Torah.

In its original state it was just a clear light, comprising holy names, all of them none other than the single blessed name Y-H-W-H. That is why Torah is referred to as “the keepings (*pekudey*) of Y-H-W-H” (Ps. 19:9), because all the teachings and narratives are really kept and hidden within that single name. But God dressed them up in face after face, so that they now appear to be the sort of tales one person would tell another. But in truth the *opening* of her words would shine a brilliant light....

Sometimes a marvelous bit of wisdom falls into an intelligent person’s mind, something that contains a real insight into understanding God. But when you try to share that thought with another person, you are unable to reveal the wisdom that lies buried deep within your own heart. It would just be too subtle for them to understand. You therefore have to dress it up as a comment on a biblical verse or some saying of the sages. For this purpose one can employ any of the four ways of reading Scripture, the obvious, the allegorical, the homiletical, or the esoteric. Those people in any case will not be able to grasp the depth of your thoughts, however they are garbed. They therefore pay attention only to the garments themselves. “How well this one preaches! How nicely this one speaks!” They are

“פנים אל פנים” עד שנראה עתה ספורי מעשיות “כאשר ידבר איש אל רעהו, ובאמת פתח דבריה יאיר אור בהיר...”

כי הנה אנו רואין לפעמים נופלת לאדם המשכיל חכמה נפלאה בפנימיות מחשבתו בהשגת רוממות אלהות, וכאשר עלה ברצונו לגלות זאת המחשבה לזולתו, בוודאי בלתי אפשרי לגלות פנימיות מחשבתו עם החכמה כאשר היא שם בנקודת הלב, כי לא ידעו ולא יבינו השומעים מרוב דקותה. ואזי מוכרח להלביש פנימיות דקות מחשבתו באיזה פסוק או מאמר מדבריהם, באמצעות ארבע בחינות פרד”ס כפי הצורך. והשומעים אין השגתם חזקה להבין ולהשכיל עומק מחשבתו הפקודה וגנוזה בפשט או רמז או דרוש או סוד, אזי אינם נותנים עיניהם כי אם על בחינת ההלבשה, לומר כמה זה נאה דורש ונאה אומר! ונבערים מדעת להשגיח על פנימיות חכמה נפלאה ועצה לעבודת הבורא המלוכשות שם בארבע בחינות פרד”ס.

ודומה לזה תורתנו הקדושה. פתח דבריה במקומה יאיר גבוה ורמה לרוב דקותה, לית מחשבה תפיסא כלל, וכאשר באה אל בחינת הדברות במעמד הקדוש על הר סיני, הוכרחה להתלבש ולהצטמצם פנים אל פנים, חכמה נפלאה וסודות נוראים ועמוקים נתלבשו בפשוטי תורה כמו ספורי מעשיות....

ואפילו הנביאים ש”גדול כחם לדמות צורה ליצורה” (בראשית רבה כז:א), עם כל זה אין כחם יפה לקבל בהירות התורה בלי התלבשות ציורים ודמיונות. יתיר עליהם משה רבינו נאמן ביתו, אשר כחו יפה להסתכל באספקלריא המאירה... כי אם “וישמע את הקול מדבר אליו” (במדבר ז:פט), ברוחני בלי שום התכסות הענין [ב]ספורי מעשיות.

אמנם להיות “זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל” (דברים ד:מד) וכללות עם אין כוחם יפה לשמוע בלימודים אור התורה כאשר היה במקומה לעוצם רוחניותה. ובאמת “ה’ חפץ למען צדקו” (ישעיה מב:כא) ליתן להם כלי חמדה לכללות בני ישראל. מול זה בא הרמז בתורה ויאמר ה’ אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן, ירצה כללות התורה אשר פתח דבריה יאיר באנכי, כל זה בא גם אליך... בבחינת התלבשות וצמצומים, והכל לתועלת כללות עם קדוש ישראל שאין זכות גופם מוכן ומוכשר לקבלת התורה כאשר היא בבהירותה. וזהו בעבור ישמע העם בדברי עמך את עשרת הדברות, ישמעו ויבינו גם הם לערך בחינתם וזכות גופם כל אחד ואחד לפי בחינתו ואחיזת נשמתו באותיות התורה.

just too unaware to pay attention to that wonderful inner wisdom and the good counsel for serving God that they could be finding in the multiple levels of his preaching.

Our holy Torah herself is in the same situation. Her words as open in their own setting indeed shine a high and lofty light, but one so subtle that “thought cannot grasp it at all.” But when the time came for the [ten] words [or “commandments”] to be revealed in the holy event at Sinai, they had to be garbed in the outer meanings and narrative tales of Torah....

This is true even of the prophets, of whom we are told that “they had the great merit of depicting the human form to be like its Maker” (*Bereshit Rabbah* 27:1). They still did not have the power to see Torah clearly, without its being dressed up in visual forms and images. Moses alone, “most faithful of all My house,” was greater than the rest and could look directly into the shining light.... He “heard the voice speaking to him” (Num. 7:89), in a spiritual manner that needed no covering up ... in stories.

But this was to be “the Torah that Moses placed before the Children of Israel” (Deut. 4:44), and the whole people did not have the strength perceive in their learning the light of Torah in its own intensely spiritual core. God nevertheless sought their good and wanted to give this precious vessel to the entire people. That is why Scripture tells us: **Behold I will come to you in a thick cloud.** The whole Torah, with its point of departure of the word *anokhi* (“I am”), will come to you ... clothed and with reduced intensity, all for the sake of this holy people in its entirety, since they are not prepared to receive Torah in its clear state. **So that the people will listen when I speak to you.** They will hear and understand the Ten Commandments, each in accord with their own levels of personal purity

and the ability of each soul to hold fast to the letters of Torah.

Menahem Mendel of Premishlan, as cited in Meshullam Feibush Heller, *Yosher Divrei Emet*

SOMETHING YOU cannot explain to another person is called *nistar*, "hidden," like the taste of food, which is impossible to describe to one who has never tasted it. You cannot express in words exactly what it is—it is hidden. Similarly with the love and awe of God: It is impossible to explain to another what the love in your heart feels like. This is hidden.

But calling the wisdom of Kabbalah "hidden" is strange. How is it hidden? Whoever wants to learn—the book is readily available. If one does not understand, he is ignorant. For such a person, the Talmud is also hidden! Rather, the secrets hidden throughout the *Zohar* and the writings of the *Ari* are based entirely on cleaving to God—for one worthy to cleave.

נ'סתר נקרא דבר שאין אדם יכול להבינו לחבירו, כמו הטעם של המאכל – אי אפשר לספר לאדם שלא טעם זה מעולם, ואי אפשר לפרש לו בדיבור איך ומה, ונקרא זה דבר סתר. כך ענין אהבת הבורא ויראתו יתברך, אי אפשר לפרש לחבירו איך היא האהבה בלב, וזה נקרא נסתר.

אבל מה שהם קוראים נסתר חכמת הקבלה, האיך הוא נסתר? הלא כל מי שרוצה ללמוד הספר לפניו, ואם אינו מבין הוא עם הארץ, ולפני איש כזה גמרא ותוספות גם כן נקרא נסתר. אלא ענין הנסתר שכל הזוהר וכתבי האר"י ז"ל – הכל בנויים על פי דביקות הבורא, למי שזוכה להדבק...

Menahem Nahum of Chernobil, *Me'or Eynayim, bukkat*

Y-H-W-H spoke to Moses, saying: This is the statute of the Torah...speak to the children of Israel and let them take unto you a perfect red cow, having no blemish and never yet yoked (Num. 19:1-2).

The Torah is composed of letters, vowel points, musical notations (*te'amim*), and crownlets. This, however, is only the revealed Torah; all of it can be accessed by the human mind, each according to one's own level. But the light within Torah, that of which the sages said: "The light within it will bring them back to goodness," is the quality of Naught, that which cannot be grasped. It is beyond any reason (*ta'am*); it is the Source from which Torah flows, the Creator. In this way Y-H-W-H and Torah are one.

Everyone who engages with Torah has to become vitally engaged with its inner light, the Naught beyond all reason (*ta'am*). This is why the musical notations of Torah are called *te'amim*: even though they are highly elevated, it is still possible to find meanings in them. But that inwardness called Naught is beyond any such access. The learner has to cleave to the light that flows forth from it; this will surely

וידבר ה' אל משה לאמר זאת חקת התורה וגו' ויקחו אליך פרה וגו'

דנוע שהתורה היא אותיות ונקודות וטעמים ותגין. אך זה הוא בחינת התורה דאתגליא כי כל זה אפשר לשכל אנושי להשיג כל אחד לפי מדריגתו אך המאור שבה שעליו אמרו חכמינו זכרונם לברכה (פתיחתא דאיכ"ר) המאור שבה מחזירן למוטב הוא בחינת אי"ן שאין לו תפיסה מפני שהוא למעלה מן הטעם והוא המקור שממנו נביעת התורה שהוא הבורא ברוך הוא שעל ידי זה הוא והתורה אחד

וצריך כל אחד העוסק בתורה לדבק את חיותו בהמאור שב"ה דייקא הנקרא אי"ן שהוא למעלה מן הטעם כי לכך נקרא הטעמים של הנגינות טעמים מפני שהן עדיין בבחינה שאפשר להשיג ולתת טעם אף שהם דבר גבוה אבל הפנימיות נקרא אי"ן שאין לו טעם ותפיסה וצריך הלומד לדבק באור הנשפע מבחינות אי"ן ואז בודאי מחזירו למוטב מאחר שנדבק פנימיותו באור פנימיות התורה נעשה כסא להשראתו יתברך השורה בהתורה ושופע בתוכה ואף שצריך בעת לימודה להבין מה שלומד ולהטעים בכדי שיבין הטעם מכל מקום צריך גם כן להאמור בכדי שיהא שלימות הגמור כי זה הוא אור הגנוז לצדיקים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה יב א) עמד וגנוז וכו'

restore you to goodness. When your innermost self cleaves to Torah's inner light, you yourself become a throne for God's presence that flows through Torah. Yes, it is true that when learning you need to exercise understanding and to seek out reasons. But in order to attain wholeness, you need this light as well, for this is the "light hidden for the righteous," hidden, as the sages said within the Torah. So if you want Torah to be effective in making you good, seek out the flowing light within it, that from which Torah itself is derived. This is referred to as a "cow," as in the sages' teaching that "more than the calf wants to suckle, the cow wants to nurse." The source of flow is called "cow," and so too is the hidden light flowing forth from Torah.

Now Torah itself is called by Moses' name, as in Remember the Torah of My servant Moses (Mal. 3:22). When we engage in Torah, we need to take the Naught discussed here and attach it to the revealed Torah, the Torah of Moses. Thus will Torah itself become whole, as God intended it, a pure and brilliant light shining through the letters called Torah of Moses.

This is Speak to the children of Israel and let them take unto you. To that Torah called by your name, the revealed Torah of Moses, they have to take... a perfect red cow, a flowing source that shines within Torah, called red because of its brilliant color and inconceivably pure light. Then it will be perfect, with the wholeness God intended. It may also be called perfect in the sense explained by the Ba'al Shem Tov, who said that the hidden light remains perfect in innocence, since only very few people have ever reached it. The Torah of Y-H-W-H is perfect (Ps. 19:8) means that the quality of Torah that is called Torah of Y-H-W-H and not "Torah of Moses" remains pure, because so few have trod the path to it or reached its rung.

But in these generations, every whole person has to make the effort to get there. This is having no blemish (which can also be read: "Not having it is a blemish") – blemish is a lack, and the Torah of Moses will be lacking

כאמור אצלינו במקום אחר ע"כ צריך כל אחד שרוצה שתפעול בו התורה להחזירו למוטב לחפש האור השופע שהתורה נגזרה ממנו וזה נקרא בחינת פרה על דרך שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים קיב א) יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק שהמשפיע מכונה בשם פרה ואף זה האור הגנוז השופע בהתורה יכונה בשם פרה.

והתורה נקראת על שם משה כמו שכתוב זכור תורת משה עבדי (מלאכי ג, כב) וצריך ליכח בעת עסקו בתורה גם בחינת אי"ן האמור להדביקו לבחינת תורה דאתגלייא שנקרא תורת משה בכדי שיהא שלימות התורה כפי כוונת הבורא יתברך ויאיר ויופיע אור הזך ומצוחצח בהאותיות שנקרא תורת משה.

וזהו דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פירוש אל בחינת התורה שנקרא על שמך תורה דאתגליא תורת משה יקחו פרה אדומה הבחינה שנקרא בשם פרה שהוא מקור השופע ומאיר בהתורה ואדומה על שם זהרורית הגדולה ואור הזך שא"א להשיגו ואז תמימה יהיה שלימות גמור ככוונת הבורא יתברך וגם אפשר שנקרא בחינה זו על שם שעדיין היא תמימה כמאמר הבעל שם טוב כי אור הגנוז עדיין הוא תמים שלא הגיע לו שום אדם כ"א מעט מזער כמ"ש תורת ה' תמימה תורת ה' פירוש בחינת התורה שנקראת על שם ה' ולא ע"ש משה תמימה שלא דרכו בה רבים ולא באו לזו המדריגה.

אך בדורות הללו צריך כל אדם השלם להתאמץ ולהגיע לזה כאמור וזהו אשר אי"ן בה מוס הוא לשון חסרון פירוש בחינת אי"ן הוא חסר בה בבחינת תורת משה כל זמן שלא יתעורר האדם השלם לדבק אי"ע לבחינת אי"ן הנ"ל ומפני מה מפני אשר לא עלה עליה עול שלא קיבל עליו עול מ"ש כראוי ולא הגיע לשלימות אך בודאי שא"א לבא לידי שלימות הגמור כי אם בענין זה וזהו שתרגום אונקלוס דא גזירת אורייתא די פקיד ה' שצריך לבא לבחינה שהתורה נגזרה ונחקקה משם ואז נקרא עובד ה' הגמור.

until the whole person becomes aroused to be attached to this quality of Nothing. Why is that? Because she is never yet yoked: such a person has not yet taken on the yoke of heaven's kingdom and thus become whole. But that is indeed the only way to wholeness. Onkelos translated statute of Torah as "the cut decree (gezerah) of Torah as God commands it," meaning that you have to reach toward that source from which Torah was cut or hewn. Then you may be called a complete servant of Y-H-W-H.	
--	--

Moshe Hayim Efrayim of Sudilkov *Degel Mahaneh Efrayim, bereshit*

“This is the book of the descendants of man” [Gen. 5:1]. Let us begin with what I have said about the verse “Moses diligently sought out the goat for the sin-offering” [Lev. 10:16]. Tradition notes that these words “diligently sought” are the midpoint in a letter count of the Torah. One needs to understand this and what it suggests.

In my humble opinion, [it is as follows]: We know that the written Torah and oral Torah are truly one, that neither can be separated from the other. Neither is indeed possible without the other, since the written Torah reveals its secrets through the oral interpretation. The written Torah without the oral Torah is incomplete. It was like half a book until the Rabbis came and interpreted Torah, lighting up our eyes and revealing its hidden secrets. Sometimes they would uproot something from the Torah, as was the case with regard to [punishment by] lashes. The Torah says: “He shall be stricken forty times” [Deut. 25:3], but the Rabbis reduced it by one [b. Makkot 22b]. They did all this by means of their holy spirit, which was manifest upon them and gave them this power. The wholeness of the written Torah is thus dependent upon the oral . . . , for everything is dependent on the interpretations [*derushei*] of the Rabbis. They are the very root of the wholeness of the written Torah, and this is what the words “diligently sought” [*darosh darash*] suggest: [The words of the written Torah] were only half of the letters in the Torah, that is, until the Rabbis interpreted them. The Torah had not been whole—only “half”—until through the Rabbis’ interpretations and teachings it was completed and thus called a whole book.

So it is with each generation and its interpreters. They make the Torah complete. Torah is interpreted in each generation according to the particular needs and soul-roots of that generation. God illumines the eyes of each generation’s sages [to interpret] the holy Torah, and one who denies this is like one who denies Torah, God forbid

זה ספר תולדות אדם (בראשית ה:א). ונקדים מה שאמרתי על הפסוק ואת שעיר החטאת דרוש דרוש וגו' (ויקרא י:טז). ואיתא במסורת דרוש דרוש כאן חצי אותיות שבתורה (קידושין ל:א), וצריך להבין זה מה בא לרמז בזה שכאן הן מניין חצי אותיות שבתורה.

ויש לפרש כי ידוע תורה שבכתב ותורה שבעל פה הכל אחד ואין אחד נפרד מחבירו כלל, כי אי אפשר לזה בלא זה, דהיינו התורה שבכתב מתגלה צפונותיה על ידי תורה שבעל פה, ותורה שבכתב בלא תורה שבעל פה אינו תורה שלימה. והוא רק כמו חצי ספר עד שבאו חז"ל ודרשו התורה וגילו דברים הסתומים ופעמים הם עוקרין דבר מן התורה, והיינו בענין מלקות שכתוב בתורה ארבעים ובאו רבנן ובצרו חדא (מכות כב:ב) והכל על ידי הופעת רוח קדשם שהופיע עליהם והיה כח בידם לעשות זה. נמצא תלוי.... שלמות תורה שבכתב בתורה שבעל פה

וזה יש לפרש שבא הרמז דרוש דרוש הם חצי אותיות שבתורה, היינו עד שדרשו חז"ל אינה נקראת התורה שלימה רק חצי ובדרושי מאמרי חז"ל נשלם התורה להיות נקרא ספר שלם. וכן בכל דור ודורשיו הם משלימין התורה כי התורה נדרשת בכל דור ודור לפי מה שצריך לאותו דור ולפי שורש נשמתן של אותו הדור כך ה' יתברך מאיר עיני חכמי הדור ההוא בתורתו הקדושה והכופר בזה גם כן כאילו כופר בתורה חס ושלום, וכן ראיתי בספר הקדוש (עיין בפרשת וארא בשם ספר ברית מנוחה) ששם המפורש היו משתמשים בו בכל דור כל אחד לפי דורו ולפי שורש נשמתו וכן כל התורה כולה שהוא שמותיו של...הקב"ה

... for the entire Torah is composed of the blessed Holy One's names.

Shne'ur Zalman of Liady, Sefer shel Beinonim – Tanya, chs. 5 and 12

To further explain the notion of “grasping” [the Divine], as in Elijah’s saying that “no thought can ‘grasp’ You at all.” When the intellect attains an idea, it grasps the idea and surrounds it. The idea is surrounded and clothed by the mind. But the mind is also cloaked in the idea it has grasped. If, for example, a person understands fully and completely some halakhah in the Mishnah or Talmud, the intellect grasps and surrounds it. At the same time, [the mind] is cloaked within it. This halakhah is the wisdom and will of God . . . When one grasps with the mind the ruling in accord with the halakhah set out in the Mishnah, Talmud, or codes, he attains and surrounds it with his mind. The blessed Holy One’s will and wisdom cannot be grasped by any thought at all . . . except as [they are] garbed in the halakhah as set before us . . .

This [intellectual] union is wondrous. There is no unity like it, nothing like it in the physical world at all, [a unity] in which they become utterly one, truly, from every side and perspective.

This [explains] the remarkable, wondrous superiority of the commandment to know Torah and understand it over all the physical commandments, including those depending on speech. [Knowing Torah is greater] even than the commandment to study Torah with words . . . The intellect is garbed in God’s wisdom, and this wisdom is contained in it [or “in him”], according to the extent that the mind can understand, grasp, and surround it, according to what one can grasp in knowing the Torah, each according to his intellect and power of his knowledge and his understanding of the PaRDeS.

... But after worship, as the expansive, sublime mind of the Infinite departs, the wickedness

ולתוספת ביאור באר היטב לשון תפיסא שאמר אליהו לית מחשבה תפיסא בך כו'. הנה כל שכל כשמשכיל ומשיג בשכלו איזה מושכל הרי השכל תופס את המושכל ומקיפו בשכלו והמושכל נתפס ומוקף ומלובש בתוך השכל שהשיגו והשכילו וגם השכל מלובש במושכל בשעה שמשיגו ותופסו בשכלו ד"מ כשאדם מבין ומשיג איזו הלכה במשנה או בגמרא לאשורה על בוריה הרי שכלו תופס ומקיף אותה וגם שכלו מלובש בה באותה שעה. והנה הלכה זו היא חכמתו ורצונו של הקב"ה ... כשאדם יודע ומשיג בשכלו פסק זה כהלכה הערוכה במשנה או גמרא או פוסקים הרי זה משיג ותופס ומקיף בשכלו רצונו וחכמתו של הקב"ה דלית מחשבה תפיסא ביה ולא ברצונו וחכמתו כי אם בהתלבשותם בהלכות הערוכות לפנינו וגם שכלו מלובש בהם

והוא יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות להיות לאחדים ומיוחדים ממש מכל צד ופנה. וזאת מעלה יתרה גדולה ונפלאה לאין קץ אשר במצות ידיעת התורה והשגתה על כל המצות מעשיות ואפי' על מצות התלויות בדבור ואפי' על מצות תלמוד תורה שבדבור ... הנה גם חכמת ה' בקרבו מה שהשכל משיג ותופס ומקיף בשכלו מה שאפשר לו לתפוס ולהשיג מידיעת התורה איש כפי שכלו וכח ידיעתו והשגתו בפרד"ס...

אבל אחר התפלה בהסתלקות המוחין דגדלות א"ס ב"ה הרי הרע חוזר וניעור בחלל השמאלי ומתאוה תאוה לתאות עוה"ז ותענוגיו. רק מפני שלא לו לבדו משפט המלוכה והממשלה בעיר אינו יכול להוציא תאוותו מכח אל הפועל... כי המוח שליט על הלב

returns and is reawakened in the left chamber [of the heart]. One craves and yearns for this world and its pleasures. But since it [the wickedness] is not the sole ruler of the [inner] “city,” it cannot actualize these desires . . . for the mind rules over the heart.

Meshullam Feibush Heller, *Yosher Divrei Emet*, no. 24

Each and every [Talmudic passage] holds wondrous wisdom for one graced by God with understanding... for, if not for this, why would they be in the Gemara?

The entirety of our Torah, both written and oral, includes nothing— not even a single letter— that speaks of anything other than sacred service of God. Even civil law (*dinei mammonot*) and similar legislation that have no practical application— if they are [spiritually] empty, it is empty because of you... I heard my holy teacher the Maggid [of Zlotshev] say that he saw absolutely no difference between the books before him; whether [studying] Talmud or Kabbalah, he saw nothing other than how to serve God.

ויש בכל אחד מהם חכמה נפלאה למי שחננו השי"ת בינה, ולא אתנו יודע עד מה... בודאי חכמת אלוהים ועבודתו בכוונת שאלתם ותשובתם, כי בלעדי זה למה הוא לנו בגמרא.

כי כל תורתנו כולה שבכתב ושבעל פה אין דבר אחד אפילו אות אחת יצא לדבר אחר זולת לעבות את השי"ת, כי לזה נתנה, ונקרא תורה על שם שמורה לאמר זה הדרך ילכו בה, ואפילו בדינו ממונות ושאר דינים הדומים שאינן נפקותא ועובדא מהם, אם ריק הוא, מכס הוא, אבל מי שעובד השי"ת בשלימות מגלין לו רזי תורה, וזהו הרזין איך ליקח עצה מכל תרי"ג מצות לעבוד בהם ית', אף על פי שאינם באפשר לקיימם בעצמם...

ואני שמעתי כן מפה קדוש הרב המגיד ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב, ואמר שמעודו כל מה שרואה בספר אין לפניו הפרש או גמרא או קבלה אינו רואה שום דבר אחר זולת איך לעבוד את השי"ת, ובאמת הוא כך, אבל זה הוא לפניו שהוא צדיק בן צדיק, ושאר השלימים, אבל לא אתנו יודע עד מה, ראק באמונה אני מאמין זה, וקצתם שמענו דוגמתם.

Isaiah Horowitz, *Shenei Lulot ha-Berit, pesahim, derush shelishi* (17th century Poland and Israel)

The Torah itself is the holy tongue, a deep secret of “all of it is sacred names.”... The Torah is entirely resplendent light, the “garments of light” with an *aleph*, but, when Adam sinned and that light departed, it became physical and was enclothed in “garments of skin” with an *ayin* (Gen. 3:21), which is blindness... and so, too, the Torah was rendered physical “to work it and keep it”--the physical commandments, yet “like apples of gold [in a silver setting] (Prov. 25:11). Thus it is that the Torah includes *sod* and *remez*; the interpreters of allusions gave a sign for the matter in Pardes. *Sod* is the hidden light, concealed now because the garments of light have departed. This is the essence of the holy tongue. *Remez* is the actions of the physical commandments... the Oral Torah alluded to within the Written Torah, like “how do we know this” and “whence are these matters derived”? There is nothing that is not alluded to in the Torah in its myriad interpretations, but the mind has grown dim... and, for this reason, the Written Torah requires explanation and interpretation--Talmud... But the light will grow greater and stronger in the future, and the Torah will be “the Torah of light” and bringing joy to the heart, without darkness and demanding strenuous effort.

שהתורה בעצמה לשון קודש, סוד כולה שמותיו... ואז התורה כולה אור בהיר, רק כשנתגשם האדם וסלק האור, דהיינו 'כתנות אור' ב'אלף', ונתלבש ב'כתנות עור' (בראשית ג, כא) ב'עין', שהוא עיור, ונסתלק מן החיים וגרם מיתה, כן נתגשמה התורה לעבדה ולשמרה מעשה מצוות הגשמיות, ומכל מקום תפוחי זהב כו'. וכן תמצא בתורה סוד ורמז, כמו שנתנו דורשי רשומות (שער הגלגולים הקדמה יא, טז) סימן על חלקי התורה - 'פרד"ס'... וסוד, הוא אור הגנוז הנסתר עתה ממנו לסבת הסתלקות כתנות אור, והוא עצם לשון הקודש. ורמז, הוא מעשי מצוות הגשמיות, מאחר שמכל מקום היא היא כדפירשתי, רמז תורה שבעל פה בתורה שבכתב, כגון כל 'מנלן' ו'מנא הני מילי', וליכא מידי דלא יהיה רמז בתורה באר היטב. רק שנתחשך השכל... ולזה צריכה התורה שבכתב ביאור ופירוש, דהיינו התלמוד, שאלולי כן היתה מבוארת בעצמה... והיה אור הולך וגובר כלעתידי, אז היה 'ותורה אור' ומשמח את הלב, ולא חשך וממית עצמו עליה.